Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer

(COM(2018) 353 final — 2018/0178 (COD))

og om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2016/1011, for så vidt angår benchmarks for lille CO_2-effekt og benchmarks for positiv CO_2-effekt

(COM(2018) 355 final — 2018/0180 (COD))

(2019/C 62/16)

Ordfører: **Daniel MAREELS**

Anmodning om udtalelse	Rådet for den Europæiske Union, 6.7.2018
	Europa-Parlamentet, 5.7.2018
Retsgrundlag	Artikel 114 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Den Økonomiske og Monetære Union og Økonomisk og Social Samhørighed
Vedtaget i sektionen	3.10.2018
Vedtaget på plenarforsamlingen	17.10.2018
Plenarforsamling nr.	538
Resultat af afstemningen	182/0/0
(for/imod/hverken for eller imod)	

1. **Konklusioner og anbefalinger**

1.1. EØSU ser positivt på forslagene til et klassificeringssystem, der udgør et første skridt i gennemførelsen af handlingsplanen for finansiering af bæredygtig vækst ([1]). Disse forslag indeholder en definition af »miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter« og giver således mulighed for at afgøre, hvad der kan betragtes som en »miljømæssigt bæredygtig investering«, hvilket er det væsentlige spørgsmål i denne sammenhæng.

1.2. EØSU glæder sig i øvrigt over forslaget om udvikling af nye benchmarks for lille CO_2-effekt og positiv CO_2-effekt.

1.3. I lyset af målene i handlingsplanen er det ekstremt vigtigt fra begyndelsen at etablere et fornuftigt grundlag for alle efterfølgende resultater. Klassificeringssystemet fungerer som dette grundlag, og EØSU er helt enig i, at det skal være det første skridt.

1.4. Dette grundlag skal i øvrigt være i overensstemmelse med de store ambitioner som fastsat i handlingsplanen, ifølge hvilken »Europa […] meget vel [kan] træde ind i rollen som global leder«. Lige nu er det vigtigt at handle i overensstemmelse med denne ambition og udvikle klassificeringssystemet.

1.5. Det er afgørende, at EU som helhed taler med én stemme og følger samme tilgang på området. EU-klassificeringssystemet skal derfor kunne række ud over og erstatte de på nuværende tidspunkt forskellige tilgange, der finder individuel eller mere udbredt anvendelse i medlemsstaterne. Når situationen tillader det, bør klassificeringssystemet være baseret på eksisterende internationale rammer.

1.6. En sådan tilgang vil også være til gavn for det indre marked, navnligt når det drejer sig om at tiltrække kapital til bæredygtige investeringer i hele EU. Markedsaktørerne vil rent faktisk kunne opnå lavere omkostninger, og investorerne vil til gengæld få et langt større udvalg.

([1]) COM(2018) 97 final.

1.7. Handlingsplanen og dens iværksættelse udgør en meget stor udfordring. Det sker i et meget omskifteligt miljø, som er i en rivende udvikling. Klassificeringssystemet bør således også betragtes som et dynamisk redskab, der løbende bør evalueres og tilpasses.

1.8. I lyset af ovenstående er EØSU enig i, at man bør vælge den fleksible og gradvise tilgang, der er beskrevet i forslagene. Det er hensigtsmæssigt at starte med et begrænset antal områder og i første omgang kun indføre et begrænset antal retlige forpligtelser.

1.9. Som beskrevet ovenfor er der anvendt en miljøorienteret tilgang i de fremsatte forslag. Som helhed opfordrer EØSU dog fortsat til, at der i tilstrækkeligt omfang tages højde for den overordnede sammenhæng. EØSU er positivt stemt for, at der skal overholdes en række minimumsgarantier på det sociale og forvaltningsmæssige område, men er at den opfattelse, at der ikke desto mindre bør træffes yderligere foranstaltninger. Fremover bør man således sørge for at inddrage målene for social bæredygtighed og forvaltning.

1.10. EØSU støtter fuldt ud valget om at indføre et EU-klassificeringssystem med en høj detaljeringsgrad. Det er afgørende på en tydelig og sikker måde at fastsætte, hvilke aktiviteter der reelt er miljømæssigt bæredygtige og fra starten fjerne enhver tvivl herom.

1.11. Det er også afgørende, at klassificeringen er anvendelig i praksis. Det vil navnlig være til gavn for forbrugerne og investorerne. EØSU støtter i øvrigt fuldt ud beslutningen om først at tage klassificeringssystemet i brug, når det er stabilt og godkendt.

1.12. I forbindelse med klassificeringssystemet bør der navnlig tages højde for, at det skal anvendes af virksomhederne. Det er rent faktisk dem, som for en stor dels vedkommende skal sikre den »virkelige« overgang mod en bæredygtig økonomi. Der er fuldt ud belæg for en tilgang, der tager højde for forskellene mellem sektorerne og for virksomhedernes størrelse. Man bør samtidig forhindre enhver konkurrenceforvridning i forbindelse med tiltag for at frigøre midler til bæredygtige økonomiske aktiviteter på miljøområdet.

1.13. Samtidig skal klassificeringssystemet kunne anvendes såvel i et internationalt miljø som i lokal sammenhæng. Udvalget er fuldstændig overbevist om, at man ikke blot bør undgå, at disse foranstaltninger i for høj grad orienteres mod meget store virksomheders behov, men også bør sørge for, at de kommer SMV'erne til gode.

1.14. Udvalget er positivt stemt for, at de europæiske tilsynsmyndigheder får en central rolle i oprettelsen af EU-klassificeringssystemet. Systemet skal kunne anvendes af alle finansielle institutioner og til alle finansielle produkter, samtidig med at det skal være gældende for alle de berørte økonomiske aktiviteter. Man bør samtidig sørge for at systemet er i overensstemmelse med EU's finansielle lovgivning. Man bør så vidt muligt begrænse den byrde og de omkostninger, der er forbundet med lovgivningen og tilsynet, navnlig med udgangspunkt i proportionalitetsprincippet.

1.15. EØSU mener desuden, at information og kommunikation er af afgørende betydning. Udvalget mener således, at det vil være fuldt ud hensigtsmæssigt i høj grad at sætte fokus på information og kommunikation med alle de berørte parter, herunder også virksomhedernes operationelle miljø og den brede offentlighed. Der kan eventuelt udarbejdes en plan for bedst muligt at informere alle interessenter og borgerne og for at indgå i en dialog med dem for at sikre deres støtte. Uddannelse og undervisning i finansiering på området kunne også indgå i en sådan tilgang. Det er mennesker, der gør forskellen!

2. **Baggrund** ([2])

2.1. På internationalt niveau har vedtagelsen af FN's 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling (2015) og Parisaftalen om klimaændringer (2016) væsentligt ændret holdningen til klimaforandringer og miljøforringelse. Med andre ord har man på internationalt niveau valgt at sætte kursen mod et mere bæredygtigt miljø.

2.2. EU har ikke siddet og ventet på disse internationale tekster for at iværksætte initiativer, men der er sat betydeligt skub i processen, siden de blev vedtaget. Omstillingen til bæredygtighed kræver i øvrigt en betydelig indsats og betydelige investeringer. Alene inden for klima og energi er der tale om beløb på op til 180 mia. EUR om året.

2.3. I 2016 blev der således nedsat en ekspertgruppe på højt plan, som fik til opgave at udvikle EU's strategi for bæredygtig finansiering. Ekspertgruppen har navnlig fremlagt to initiativer vedrørende det finansielle system i Europa:

([2]) Denne del lægger sig i vid udstrækning op ad begrundelsen i forslaget til en forordning samt handlingsplanen for »Finansiering af bæredygtig vækst«, COM(2018) 97 final.

2.3.1. Det første er at forbedre det finansielle systems bidrag til bæredygtig og inklusiv vækst:

2.3.2. Det andet er at styrke den finansielle stabilitet ved at indarbejde miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige kriterier (ESG-kriterier) i investeringsbeslutningerne.

2.4. Ekspertgruppen har endvidere fremsat otte anbefalinger, som efter gruppens opfattelse er de væsentlige byggesten i et bæredygtigt finansielt system. Ekspertgruppen anbefaler bl.a. at oprette et teknisk robust klassificeringssystem på EU-plan for at skabe klarhed over, hvad der er »grønt« og »bæredygtigt«. Det vil gøre det muligt at fastslå, hvad der forstås ved en »miljømæssigt bæredygtig« aktivitet.

2.5. Som opfølgning på ekspertgruppens arbejde offentliggjorde Kommissionen i foråret 2018 en handlingsplan for finansiering af bæredygtig vækst. Handlingsplanen omfatter bl.a. de fremsatte forslag.

2.6. Disse forslag ([3]) af 24. maj 2018 har til formål at:

2.6.1. fastsætte grundlaget for et klassificeringssystem som beskrevet ovenfor. Det kan således også defineres, hvad der forstås ved en »bæredygtig investering«

2.6.2. indføre klare regler for investorerne. Disse regler, navnlig dem, der er rettet mod visse aktører i det finansielle system, skal sikre en klarere og mere sammenhængende forståelse af spørgsmålet om, hvordan de risici, der er forbundet med ESG-faktorer, integreres i investeringsbeslutningerne og rådgivningen til investorerne

2.6.3. indføre nye krav til gennemsigtighed for visse aktører i det finansielle system, navnlig med hensyn til den måde, hvorpå de inddrager reglerne som omhandlet i punkt 2.6.2 ovenfor i førnævnte beslutninger og rådgivning. De skal ligeledes dokumentere, hvordan de når deres mål for bæredygtighed

2.6.4. indføre nye benchmarks for lille CO_2-effekt og positiv CO_2-effekt, som skal anvendes af disse aktørers administratorer med henblik på at give brugerne en vis sikkerhed i denne henseende.

3. **Bemærkninger og kommentarer**

3.1. EØSU ser positivt på de fremsatte forslag, der udgør et første skridt i gennemførelsen af handlingsplanen for finansiering af bæredygtig vækst. I forbindelse med dette første skridt skal der først og fremmest udvikles et klassificeringssystem, som gør det muligt at definere, i hvilke tilfælde man kan tale om »miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter«, og således afgøre, hvad der kan betragtes som en »miljømæssigt bæredygtig investering«, hvilket det i sidste instans drejer sig om.

3.2. Forslagene er i øvrigt langt fra de eneste, der bidrager til at nå dette mål. Det drejer sig rent faktisk om et yderst komplekst emne, der kræver at man iværksætter en lang række tiltag og initiativer. Nogle af dem ligger allerede på bordet, mens andre formodentlig bliver fremsat inden for den nærmeste fremtid eller på længere sigt.

3.3. I lyset af målene i handlingsplanen er det ekstremt vigtigt fra begyndelsen at etablere et fornuftigt grundlag for alle efterfølgende resultater. Klassificeringssystemet fungerer som dette grundlag, og EØSU er helt enig i, at det skal være det første skridt. Det drejer sig først og fremmest om at sikre en klar forståelse af, hvad der ligger i begreberne »grønt« og »bæredygtigt«.

3.4. Dette grundlag skal i øvrigt være i overensstemmelse med de store ambitioner som fastsat i handlingsplanen. Det bekræftes heri navnlig, at »Europa […] meget vel [kan] træde ind i rollen som global leder«. Lige nu drejer det sig om at handle i overensstemmelse hermed og udvikle klassificeringssystemet i den retning.

3.5. Det handler om at sørge for, at klassificeringen ikke kan anfægtes, men anerkendes af alle berørte parter. Hvis det ikke sker, kan det påvirke hele den fremtidige udvikling og opfyldelsen af de fastsatte mål. En sådan svækkelse må for enhver pris undgås.

3.6. EU-klassificeringssystemet skal således kunne række ud over og erstatte de på nuværende tidspunkt forskellige tilgange, der finder individuel eller mere udbredt anvendelse i medlemsstaterne. Det betyder imidlertid ikke, at de positive erfaringer, der er gjort hidtil, uden videre skal forkastes. De bør udnyttes, når situationen tillader det. I denne henseende bør klassificeringssystemet også bygge på eksisterende internationale rammer.

([3]) COM(2018) 353 final og COM(2018) 355 final.

3.7. I sidste ende er det afgørende, at EU som helhed taler med én stemme og anvender samme tilgang på området. En sådan tilgang vil også være til gavn for det indre marked, idet den vil gøre det lettere at tiltrække kapital til bæredygtige investeringer i hele EU. Markedsaktørerne vil kunne opnå lavere omkostninger, eftersom de ikke længere vil være forpligtede til at overholde forskellige standarder i de enkelte medlemsstater. Investorerne vil have et større udvalg og vil lettere kunne foretage investeringer på tværs af grænserne.

3.8. Som handlingsplanens titel med rette antyder »*Videnskaben om bæredygtighed er dynamisk og udvikler sig, og det samme gælder samfundets forventninger samt investorernes og markedets behov*« ([4]). Klassificeringssystemet bør således betragtes som et dynamisk redskab, der løbende bør evalueres og tilpasses efter behov. Det drejer sig om at gå frem i en bestemt rytme uden dog at gå for hurtigt.

3.9. I lyset af ovenstående er EØSU enig i, at en fleksibel og gradvis tilgang er at foretrække. Det samme gælder i øvrigt iværksættelsen af de forskellige foranstaltninger og opfyldelsen af de forskellige mål i handlingsplanen.

3.10. Det er således hensigtsmæssigt at starte med et begrænset antal områder ([5]) og i første omgang kun indføre et begrænset antal retlige forpligtelser ([6]). Denne metode vil gøre det muligt for alle at stifte bekendtskab med den nye tilgang og drage de nødvendige erfaringer. Vilkårene ændrer sig desuden hurtigt, og der skal tages højde for, at en økonomisk omstilling altid tager tid. Det er således i lige så høj grad hensigtsmæssigt med en løbende evaluering af de opnåede resultater og fremskridt. EØSU støtter de fastsatte foranstaltninger, der består i en evaluering hvert tredje år.

3.11. I tråd med ovenstående støtter EØSU tilgangen til miljøaspektet i de fremsatte forslag. Som helhed anmoder EØSU dog fortsat om, at der i tilstrækkeligt omfang tages højde for den overordnede sammenhæng. I denne henseende er det positivt, at de principper, der er nedfældet i den europæiske søjle for sociale rettigheder, er blevet indarbejdet, og at der stilles krav om, at den økonomiske aktivitet udøves i overensstemmelse med såvel sociale og arbejdsmarkedsmæssige internationale minimumsgarantier som regnskabsstandarder. Det skal dog bemærkes, at de pågældende garantier er minimumsgarantier, og at der bør træffes yderligere foranstaltninger. Fremover bør man således sørge for at inddrage målene for social bæredygtighed og forvaltning.

3.12. Samtidig er det nødvendigt at sikre størst mulig tydelighed og sikkerhed. EØSU støtter fuldt ud valget om at indføre et EU-klassificeringssystem med en høj detaljeringsgrad. Denne tilgang sikrer til enhver tid mest mulig klarhed med hensyn til, hvilke aktiviteter der reelt er miljømæssigt bæredygtige, og fjerner enhver usikkerhed herom fra starten. Den vil ligeledes gøre det lettere at måle bidraget til miljømålene og kortlægge det, hvilket ikke blot er vigtigt i sig selv, men også for den fremtidige udvikling.

3.13. Ud over tydelighed og sikkerhed er det også afgørende, at klassificeringssystemet og alle efterfølgende beslutninger, der træffes på dette grundlag, er anvendelige i praksis. Forskellige interessenter, der som oftest ikke er specialister, vil skulle anvende systemet. De vil skulle uddannes til at »tale samme sprog«. Synsvinklen vil i øvrigt ikke altid være den samme for virksomheder som for aktører i den finansielle sektor.

3.14. Lovgivningen skal således også udformes under hensyntagen til virksomhedernes behov, idet der tages højde for deres aktiviteter og det forhold, at de udgør sidste led i kæden. Klassificeringssystemet skal i øvrigt kunne anvendes såvel i et internationalt miljø som af små virksomheder i lokal sammenhæng. En sektorspecifik tilgang er fuldt ud berettiget i lyset af de store forskelle mellem virksomhederne. EØSU er ikke i tvivl om, at bestemmelserne også skal komme de små og mellemstore virksomheder til gode, især fordi de udgør rygraden i den europæiske økonomi. Det er således strengt nødvendigt, at kriterierne kan tilpasses.

3.15. Man bør undgå enhver konkurrenceforvridning mellem virksomheder i forbindelse med tiltag for at frigøre midler til bæredygtige økonomiske aktiviteter på miljøområdet. De tekniske screeningskriterier bør opstilles på en sådan måde, at alle berørte økonomiske aktiviteter i en given økonomisk sektor kan betragtes som bæredygtige på det miljømæssige plan og behandles på samme måde, hvis de i samme omfang bidrager til de miljømæssige mål, der er blevet fastlagt. I den henseende opfordrer EØSU til at rette særlig opmærksomhed mod de udfordringer, der er forbundet med harmoniseringen af de tekniske screeningskriterier i de forskellige økonomiske sektorer og delsektorer og reglerne om datas fortrolighed.

([4]) COM(2018) 353 final, s. 7.
([5]) Først og fremmest miljøområdet og først senere andre områder, såsom det sociale område.
([6]) Som f.eks. artikel 4 i forslaget til forordning.

3.16. Med hensyn til klassificeringssystemets praktiske anvendelighed som omhandlet ovenfor glæder EØSU sig endvidere over, at Kommissionen i høj grad har taget højde for arbejdet i Udvalget for Forskriftskontrol. Ændringen af teksterne, som skal sikre, at klassificeringssystemet først kan anvendes, når det er stabilt og godkendt, må derfor hilses velkommen.

3.17. Det er ligeledes — af hensyn til foreneligheden med EU's finansielle lovgivning — positivt, at de europæiske tilsynsmyndigheder ([7]) får en central rolle i oprettelsen af EU-klassificeringssystemet. Det vil sikre, at klassificeringssystemet kan bruges af de finansielle institutioner og tilpasses de finansielle produkter. Der ør i denne henseende tages højde for proportionalitetsprincippet til fordel for lokale og mindre institutioner. Det handler alt i alt om så vidt muligt at begrænse den byrde og de omkostninger, der er forbundet med lovgivningen og tilsynet.

3.18. Det forhold, at der er fokus på den praktiske anvendelighed, er ikke blot til gavn for virksomhederne og aktørerne i det finansielle system, men også for forbrugerne og investorerne. Sidstnævnte vil også opnå fordele. Det vil sikre endnu større tydelighed og sikkerhed med hensyn til de bæredygtige investeringer, de planlægger at foretage, eller som deres midler går til.

3.19. Den opmærksomhed, der rettes mod principperne om sikkerhed og tydelighed og de konkrete anvendelsesmuligheder som omhandlet ovenfor, vil mere overordnet sikre, at chancerne for succes og effektiv og fuld opfyldelse af målene i handlingsplanen bliver størst mulige.

3.20. EØSU hilser i øvrigt udviklingen af benchmarks for lille CO_2-effekt og positiv CO_2-effekt velkommen. Disse benchmarks bidrager til et mere velfungerende indre marked ved at sætte en stopper for den nuværende fragmentering, og de sikrer øget beskyttelse og gennemsigtighed til fordel for investorerne ved at give flere oplysninger af højere kvalitet. De vil desuden øge mængden og kvaliteten af oplysninger fra virksomhederne om klimaforhold samt sammenligneligheden heraf. Endelig kan de i høj grad bidrage til projekter og aktiver, som fremmer opfyldelsen af de klimamål, der er fastsat i Parisaftalen om klimaændringer.

3.21. EØSU mener desuden, at information og kommunikation er af afgørende betydning. Der kan også på andre måder ydes et væsentligt bidrag til målene i handlingsplanen og til alle de foranstaltninger, der træffes i denne henseende. EØSU mener således, at det vil være hensigtsmæssigt i høj grad at sætte fokus på information og kommunikation med alle de berørte parter og offentligheden. Der kan eventuelt udarbejdes en plan rettet mod alle interessenter med det formål at informere dem bedst muligt og indgå i en dialog med dem for at sikre deres støtte ved at inddrage dem alle i bestræbelserne for at nå de fastsatte mål. Uddannelse og undervisning i finansiering kunne også indgå i en sådan tilgang. Mennesker kan gøre en forskel!

Bruxelles, den 17. oktober 2018.

Luca JAHIER
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

([7]) Også kendt som ESA'er (»European Supervisory Authorities«).